EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.5.12.
SWD(2014) 150 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Kísérődokumentum a következőhöz:

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a gázüzemű berendezésekről

{COM(2014) 258 final}
{SWD(2014) 151 final}

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Kísérődokumentum a következőhöz:

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a gázüzemű berendezésekről

1. A PROBLÉMA MEGHATÁROZÁSA

A gázüzemű berendezésekről szóló 2009/142/EK irányelv (GAD) sikeres működése ellenére széleskörű az egyetértés abban, hogy az említett irányelv bizonyos javításokra szorul. Ennek a véleménynek adott hangot a 2011–2012-ben folytatott nyilvános konzultáció résztvevőinek többsége is.

Mind a nyilvános konzultáció, mind pedig a 2012-es hatásvizsgálati tanulmány nagy hangsúlyt fektetett a potenciális valós problémák és a mögöttük rejlő okok feltárásának fontosságára. A rendelkezésre álló adatok és a javasolt módosítások alapos elemzése rámutatott, hogy nem áll rendelkezésre olyan bizonyíték, amely indokolná a hatály biztonsági okokból történő kiterjesztését. A belső piac működése tekintetében nem kerültek feltárásra kereskedelmi akadályokkal kapcsolatos konkrét problémák. Következésképpen nem indokolt a hatályt kiterjeszteni új termékekre.

A vitatott területeken végrehajtott javítások nem képeznek lényegi módosítást. A jogi keret változatlan marad, és a módosítások valószínűleg minimális hatásokkal járnak vagy egyáltalán nem lesz hatásuk. A következő témákkal azonban foglalkozni kell:

1. téma: A gázüzemű berendezésekről szóló irányelv összehangolása a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről szóló 768/2008/EK határozattal (NLF-határozat).

Az NLF-határozat kapcsán feltárt általános problémák közül számos a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv végrehajtása során is felmerült, mint például a bejelentett szervezetek által nyújtott szolgáltatások minősége, valamint a szervezetek értékelési és ellenőrzési gyakorlata közötti különbségek. A tapasztalatok szerint a jogi keret is összetett és következetlen.

Az új jogszabályi keret (NLF) – összehangolási csomagról szóló hatásvizsgálati jelentés már mélyrehatóan elemezte az NLF-határozat érvényre juttatása terén rendelkezésre álló különböző lehetőségeket. Tekintettel arra, hogy e lehetőségek és azok hatásai ugyanazok a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv esetében, az utóbbi hatásvizsgálati jelentése nem vizsgálta ezeket a kérdéseket.

2. téma: A 105°C hőmérsékleti határérték törlése a hatály meghatározásából

A határérték eredetileg azért került bevezetésre, mert az irányelv elfogadásakor az érintett termékek esetében fennálló, a túlnyomásból fakadó veszélyek a legtöbb tagállamban a nemzeti jog hatáskörébe tartoztak. Jelenleg ezek a veszélyek uniós harmonizációs jogszabályok hatálya alá tartoznak, ami azt jelenti, hogy nem áll fenn a nemzeti jogszabályokkal való ellentét kockázata, tehát a törlés már nem szolgálna hasznos célt.

3. téma: A jelenleg hiányzó fogalommeghatározások bevezetése

A hatály meghatározásának jelenlegi szövegezése nem pontos, ami szükségessé tette az értelmezését. Ez azért van, mert a hatály meghatározása a termékfelhasználások listáján keresztül történik, de az említett felhasználások fogalommeghatározásai nem állnak rendelkezésre. A múltban nagy erőfeszítésekbe került a hatály értelmezése, ez azonban nem biztosítja az érintettek által igényelt mértékű jogbiztonságot és stabilitást.

4. téma: A gáztípusokra és a megfelelő hálózati nyomásokra vonatkozó tájékoztatás nem kielégítő tartalma

A gáztípusok és a megfelelő hálózati nyomások nem tartoznak a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv keretében előírt harmonizáció hatálya alá. E biztonsággal és teljesítménnyel kapcsolatos adatok elérhetőségének biztosítása érdekében a 2. cikk (2) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy adjanak tájékoztatást a területükön használt gáztípusokról és a megfelelő hálózati nyomásokról.

A gázszolgáltatás feltételeivel kapcsolatban jelenleg közölt információk nem elegendőek.

Mivel a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv nem határozza meg a közlendő paramétereket és nem is harmonizálja a tájékoztatások formátumát, szükség van e paraméterek és egységes formai követelmények meghatározására az információk megfelelőségének és összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében. Ez egyúttal azt is szavatolná, hogy a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv megfelelően kezelje a biogáz-felhasználás növelésének kérdését.

5. téma: A gázüzemű berendezésekről szóló irányelv és az energiahatékonyságról szóló uniós jogszabályok közötti kapcsolat egyértelművé tétele

Az energia ésszerű használatára vonatkozó 3.5. számú alapvető követelmény nagyon általános, míg a környezetbarát tervezésről szóló irányelvben és annak végrehajtási intézkedéseiben előírt követelmények meglehetősen részletesek. A gázüzemű berendezésekről szóló irányelv terminológiája is elavult, összhangba kell hozni az EU legfrissebb energiahatékonysági jogszabályainak modern nyelvezetével.

Mivel az EU energiahatékonysági jogszabályai gyorsan fejlődnek, és a környezetbarát tervezésről szóló irányelvhez kapcsolódóan a gázüzemű berendezések egyre szélesebb skálájára vonatkozó új végrehajtási intézkedések kerülnek bevezetésre, tisztázni kell a 3.5. számú alapvető követelmény alkalmazását azokban az esetekben, amikor konkrétabb szabályozás is rendelkezésre áll.

6. téma: A gázüzemű berendezésekről szóló irányelv rendelkezéseinek egyértelműsége

A gázüzemű berendezésekről szóló irányelv rendelkezéseivel kapcsolatban más problémák nem merültek fel. Egyben bebizonyosodott, hogy az alapvető követelmények kellő mértékben lefedik a gázzal kapcsolatos azon kockázatokat, amelyek a berendezésekből és a részegységekből fakadóan jelentkezhetnek.

Vannak bizonyos átfogóbb biztonsági aggályok, különösen a szénmonoxid-mérgezés tekintetében, amely a gázüzemű berendezésekkel összefüggésbe hozott halálesetek fő oka. Úgy tűnik, ez a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv hatályán kívül eső tényezőkre vezethető vissza, mint például a beszerelés hiányosságaira, a karbantartás elmulasztására és a berendezések nem megfelelő használatára.

A gázüzemű berendezésekről szóló irányelv jelenleg nem határozza meg pontosan a berendezések és a részegységek biztonságosságának elérése érdekében alkalmazandó általános tervezési elveket. Jóllehet tekinthető úgy, hogy a jelenlegi alapvető követelmények

tartalmazzák az említett elveket, helyénvalóbb volna a rendelkező részbe foglalni ezeket, például annak elkerülése érdekében, hogy bizonyos felelőtlen felek az eleve biztonságos termékek tervezése helyett csupán figyelmeztetéseket alkalmazzanak. A biztonságosság beépítésére vonatkozó alapelvek bevezetése egyúttal a piacfelügyeletet is megkönnyítené.

Az állami intervenció szükségessége

Ezen a területen az uniós fellépés alapja az EUMSZ 114. cikke. Az ebben az összefüggésben tárgyalt szempontokat a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv már szabályozza. Ez a jogszabály ugyanakkor nem kezeli hatékonyan a feltárt problémákat. Az elvégzett tanulmány és a vizsgált lehetőségekkel kapcsolatos következtetések rámutattak, hogy amennyiben nem kerül sor az irányelv felülvizsgálatára, a felvetett problémák aktuálisak maradnak.

2. A SZUBSZIDIARITÁS ELEMZÉSE

A belső piac megfelelő és hatékony működése érdekében szükség van a gázüzemű berendezésekre vonatkozó közös szabályokra egyrészt a gáz használatából fakadó egészségügyi és biztonsági kockázatok, másrészt az energiahatékonyság tekintetében.

A berendezések szabad mozgását gátló nemzeti szintű intézkedések elkerülése érdekében a hatályt, az eljárásokat és a követelményeket érintő bárminemű módosításokat uniós szinten kell végrehajtani. Ez egyúttal javítaná a jogi egyértelműséget, hozzájárulna a gyártók költségeinek csökkentéséhez, és biztosítaná a berendezések és részegységek forgalomba-hozatalának közös európai keretét.

A szubszidiaritás elve a felülvizsgált változat azon új rendelkezéseinél is felmerül, amelyek célja az NLF-határozattal való összhang megteremtése. A tapasztalat azt mutatja, hogy a nemzeti szinten hozott intézkedések különböző megközelítésekhez vezetnek az unión belül, ami veszélyezteti a belső piac célkitűzéseit.

Emellett az Uniós szintű koordinált fellépéssel sokkal jobban megvalósíthatók a kitűzött célok, és mindenekelőtt hatékonyabbá válik a piacfelügyelet.

3. CÉLKITŰZÉSEK

E kezdeményezés célkitűzéseit az 1. táblázat ismerteti.

1. táblázat: Általános, konkrét és operatív szakpolitikai célkitűzések

ÁLTALÁNOS	KONKRÉT	OPERATÍV
A gázüzemű berendezéseket és részegységeket használó személyek egészségének és biztonságának magasabb szintű védelme, a berendezések és részegységek megfelelő teljesítményének biztosítása	A biztonsággal, a teljesítménnyel és a keretfeltételekkel kapcsolatos adatok elérhetőségének biztosítása	A tagállamokban használt gáztípusokról és a megfelelő hálózati nyomásokról rendelkezésre bocsátandó információk tartalmának pontosítása
	A követelmények egyértelműségének biztosítása	A rendelkezések egyértelművé tétele
A gazdasági szereplők közötti versenyfeltételek	Jogi egyértelműség biztosítása a konkrétabb uniós szabályozás	Egy új, a konkrétabb uniós szabályozásról szóló cikk bevezetése

egységességének javítása	alkalmazása tekintetében	Az energia ésszerű használatára vonatkozó 3.5. számú alapvető követelmény egyértelművé tétele
A gázüzemű berendezésekre és részegységekre vonatkozó európai szabályozási környezet egyszerűsítése	A jogszabályok naprakészen tartásának biztosítása	A 105°C-ot meghaladó szokásos vízhőmérséklettel rendelkező berendezések elavult kizárásának törlése
	A hatály egyértelműségének biztosítása	A hatály egyértelművé tétele ágazat-specifikus fogalommeghatározások bevezetésével

4. SZAKPOLITIKAI LEHETŐSÉGEK

Három alternatív szakpolitikai lehetőség megfontolására került sor:

a) az intézkedés mellőzése, mint alaplehetőség;

b) a „puha jog” alkalmazásának lehetősége (nem jogalkotási alternatíva, mely értelmezések kiadásából áll); és

c) a jogszabályi intézkedések alkalmazásának lehetősége (a jogszabály módosítása).

A szakpolitikai lehetőségek hatásainak elemzésére minden feltárt javítandó területre vonatkozóan külön-külön került sor. Először az egyes problémákra vonatkozó szakpolitikai lehetőségek kvalitatív elemzését végeztük el. Ezt követően került sor az összes lehetőség társadalmi és gazdasági hatásainak részletes elemzésére.

5. A HATÁSOK VIZSGÁLATA

A felülvizsgálat szempontjából legrelevánsabbnak vélt hatástípusokat a 2. táblázat tartalmazza.

2. táblázat: A gázüzemű berendezésekről szóló irányelv felülvizsgálata szempontjából legrelevánsabb hatástípusok

A hatások relevanciájának előzetes ellenőrzése	
Hatástípus	**Releváns?**
Gazdasági hatások	
A belső piac és a verseny működése	Releváns
Versenyképesség, kereskedelem és beruházások	Esetleg releváns
A vállalkozások/kkv-k működési költségei és irányítása	Releváns
A vállalkozások adminisztratív terhei	Releváns
Hatóságok	Releváns
Innováció és kutatás	Esetleg releváns
Fogyasztók és háztartások	Releváns
Harmadik országok és nemzetközi kapcsolatok	Esetleg releváns
Társadalmi hatások	
Foglalkoztatás és munkaerőpiacok	Esetleg releváns
A munkahelyek minőségéhez kapcsolódó szabványok és jogok	Esetleg releváns
Közegészség és közbiztonság	Releváns

Mivel a hatály módosítása nem indokolható, a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv jogi kerete változatlan marad. Következésképpen az érintett gazdasági szereplők és az egyéb érintett felek ugyanazok maradnak, mint jelenleg, és a javasolt módosítások inkább a hatály

olvashatóságát és egyértelműségét, illetve az alapvető követelmények és egyéb rendelkezések javítását célozzák.

A tárgyalandó konkrét problémák hiánya azt sugallja, hogy a javasolt módosításoknak nincs jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti hatásuk, kivéve azon pontosítások kisebb hatásait, amelyek nagy mértékben meg fogják könnyíteni a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv alkalmazását. Következésképpen nincs mód bármely konkrét hatás vonatkozásában kvantitatív adatok levezetésére. A csekély várható hasznot célszerűbb volt kvalitatív értékeléssel kimutatni, ez vezetett az előnyben részesített lehetőség kiválasztásához. Fel lehet mérni például, hogy a javasolt módosítások kedvezőek-e a biztonság szempontjából, és hogy egy adott lehetőség hatásai hosszú távú megoldást jelentenek-e a feltárt probléma tekintetében.

Amennyire lehetséges, annak az értékelése is megtörtént, hogy egy-egy javasolt módosítás végrehajtása költségekkel jár-e a gyártó vagy a hatóságok számára. Meg kell azonban jegyezni, hogy nem volt lehetőség a hatások pénzbeli kifejezésére, mivel a javasolt módosítások a gyakorlatban nem változtatják meg a jogi keretet.

A társadalmi hatások a gázüzemű berendezések beszerelőinek és felhasználóinak egészsége és biztonsága tekintetében jelentkező előnyök. Mindazonáltal a nagyobb fokú jogi egyértelműség, valamint a biztonságos és energiahatékony termékek használatához releváns adatok jobb elérhetősége gyakorolhat némi pozitív hatást a foglalkoztatásra és elősegítheti bizonyos célok, például az Európa 2020 stratégiának az energiahatékonyság 20%-os javítására irányuló célkitűzése megvalósulását.

A fő hatások és azok mértékének összefoglalását az alábbi 3. táblázat ismerteti.

3. táblázat: A gázüzemű berendezésekről szóló irányelv felülvizsgálatának fő hatásai

Az előnyben részesített allehetőségek hatásai:		*2. téma*	*3. téma*	*4. téma*	*5. téma*	*6. téma*
Társadalmi hatás		*Nincs hatása, kivéve, hogy biztosítja a 105º C-ot meghaladó szokásos vízhőmérséklettel rendelkező termékek biztonságát*	*Enyhén csökken a nem megfelelő termékek száma*	*Javítja a felhasználók és a beszerelők biztonságát*	*Hozzájárul az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek eléréséhez, csökken a nem megfelelő termékek száma*	*Javítja a felhasználók biztonságát, csökken a nem megfelelő termékek száma*
Gazdasági hatás	*A költség-versenyképességre gyakorolt hatás*	*Nincs*	*Az egyértelműbb hatály megkönnyíti az értelmezést*	*A műszaki és jogi egyértelműségen keresztül megtakarítások érhetők el*	*A műszaki és jogi egyértelműségen keresztül megtakarítások érhetők el*	*Egyértelműbb jogi helyzet, könnyebb piacfelügyelet*
	Az innovációs kapacitásra gyakorolt hatás	*Nincs*	*Nincs*	*Nagyobb fokú hajlandóság a termékfejlesztésbe történő beruházásra, könnyebb hozzáférés a piachoz*	*Könnyebb termékfejlesztés*	*Nincs*
	A nemzetközi versenyképességre gyakorolt hatás	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*A kifinomultabb tervezés növeli a nemzetközi versenyképességet*	*Nincs*
	-	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*

6. A LEHETŐSÉGEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

A lehetőségek részletes elemzésének eredménye alapján sor került ezek összehasonlítására annak megállapítása érdekében, hogy mely lehetőségek járnának tiszta haszonnal. Ezt követően sor került az összehasonlítások eredményeinek átvezetésére egy összehasonlító táblázatba a hatások szemléltetése és az előnyben részesített lehetőségek kiválasztása céljából (4. táblázat). A lehetőségek felmérése során használt kritériumok között volt az adott lehetőség eredményessége, hatékonysága és koherenciája.

4. táblázat A szakpolitikai lehetőségek összehasonlítása

	Eredményesség	**Hatékonyság** **Költség–haszon**		**Koherencia** (hozzájárul-e a lehetőség a jobb szabályozáshoz és az egységes piaci intézkedéscsomag végrehajtásához)
Hatály – Termékkör				
a) Az intézkedés mellőzése	**0**	**0**	**0**	**0**
b) Puha jog	**0** A konkrét célkitűzés nem teljesül, mivel a 105°C hőmérsékleti határérték marad, ami lehetővé teszi a gázüzemű berendezésekről szóló irányelv alkalmazásának mellőzését.	**-** A továbbra is szükséges értelmezések miatt felmerülő költségek	**0** Nincs	– **0** Nincs módosítás, nem járul hozzá
c) Jogszabályi intézkedés	++ A konkrét célkitűzések teljes mértékben teljesülnek; egészség és biztonság javulása; egyértelmű jogi helyzet	**0** Nincs hatás, de elvileg egyenlőbb versenyfeltételeket teremt a gyártók számára	+ A jogi egyértelműség csökkenti az adminisztratív terhet és ezáltal a költségeket.	++ A lehetőség hozzájárulása optimális; egyértelmű jogi helyzet
Ágazat-specifikus terminológia és fogalommeghatározások				
a)	**0**	**0**	**0**	**0**
b)	+ A konkrét célkitűzések részben teljesülnek, de nem sikerül elérni a jogi egyértelműséget; innovatív termékek esetén új értelmezésekre van szükség.	**-** Az eseti alapon továbbra is szükséges értelmezések miatt felmerülő költségek	+ Enyhén csökken a nem megfelelő termékek száma	+ Kis mértékben hozzájárul
c)	++ A konkrét célkitűzések teljes mértékben teljesülnek, a hatály, az alapvető követelmények és a jogi helyzet egyértelműek.	**0** Nincsenek konkrét költségek, az egyértelművé tétel megkönnyíti a végrehajtást, ami megtakarításokhoz vezet.	++ A jogi egyértelműség csökkenti az adminisztratív terhet; csökken a nem megfelelő termékek száma, ezáltal javul a biztonság.	++ A lehetőség hozzájárulása optimális; az egyértelmű jogi helyzet biztosított.
A gáztípusokra és a megfelelő hálózati nyomásokra vonatkozó tájékoztatás				
a)	**0**	**0**	**0**	**0**
b)	**-** A konkrét célkitűzések nem teljesülnek, mivel az útmutatás lehetséges következménye a biztonsággal kapcsolatos adatokra való hagyatkozás	**-** Az útmutatás gyakran szükséges frissítésével kapcsolatos költségek, a megfelelő adatok	**-** Nem biztosítja a nem megfelelő termékek számának csökkentését, megtévesztheti az érdekelteket a rendelkezésre álló	**-** Nem járul hozzá

	azok keresztellenőrzése nélkül, ami járhat nem biztonságosan tervezett termékek forgalomba hozatalával; nincs biztosíték az adatok minőségére.	beszerzésének nehézsége miatt felmerülő költségek	adatokra való hagyatkozás terén	
c)	++ A konkrét célkitűzések teljes mértékben teljesülnek; az egészséggel, a biztonsággal és a teljesítménnyel kapcsolatos információk elérhetőek, a jogi helyzet egyértelmű.	++ A megbízható adatok rendelkezésre állásának köszönhető költségmegtakarítások; az adminisztratív teher csökkenése; a termék-kompatibilitás ellenőrzésének lehetősége megkönnyíti a piacokhoz való hozzáférést.	++ Csökkenti a nem megfelelő termékek számát; a jogi és műszaki egyértelműség csökkenti a költségeket; könnyíti a termékfejlesztést	++ A lehetőség hozzájárulása optimális; az egyértelmű jogi helyzet biztosított.
Az energia ésszerű használata				
a)	**0**	**0**	**0**	**0**
b)	+ A konkrét célkitűzések részben teljesülnek, nagyobb fokú egyértelműség a konkrétabb szabályozás tekintetében, de továbbra is fennállnak nehézségek az alkalmazandó szabályozás meghatározása terén	**-** Az útmutatás kidolgozásával kapcsolatos költségek, az alkalmazandó jogszabályok meghatározásából fakadó adminisztratív teher miatt a gyártók oldalán felmerülő költségek	+ Az útmutatás némileg könnyítené a jogszabályok meghatározását; kis mértékben csökken a nem megfelelő termékek száma	**0** Kis mértékben hozzájárul; a nem egyértelmű jogi helyzet változatlan marad.
c)	++ A konkrét célkitűzések teljes mértékben teljesülnek, mivel megvalósul az uniós szabályozással való koherencia; a jogi egyértelműség biztosított.	+ Csökken az adminisztratív teher, könnyebb a jogszabályok meghatározása, a követelmények közötti átfedések elkerülése megvalósul, ami megtakarításokhoz vezet.	++ Csökken a nem megfelelő termékek száma; az egyértelmű jogi helyzet megkönnyíti az új termékek fejlesztését.	++ A lehetőség hozzájárulása optimális; hozzájárul az Európa 2020 stratégia energiahatékonysági célkitűzésének eléréséhez; javítja az uniós szabályozás koherenciáját.
Követelmények				
a)	**0**	**0**	**0**	**0**
b)	**0** Csak marginális hatások, mivel na jelenlegi követelmények nagyrészt teljesülnek.	**-** Az útmutatás kidolgozásával kapcsolatos kisebb költségek.	+ Enyhén csökken a nem megfelelő termékek száma	+ Kis mértékben hozzájárul
c)	++ A konkrét célkitűzések teljes mértékben teljesülnek, a jogi követelmények egyértelműsége biztosított	+ Nincsenek konkrét költségek, csak költségmegtakarítások a piacfelügyelet terén.	+ A követelmények jobb olvashatósága csökkenti az adminisztratív terhet és megkönnyíti a piacfelügyeletet.	+ Kis mértékben hozzájárul

7. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

A jogszabály hatékonyságának nyomon követése és értékelése a különböző együttműködési mechanizmusokon – mint például a gázüzemű berendezések munkacsoportja és a GAD közigazgatási együttműködési csoport – keresztül kapott visszajelzések alapján fog történni.

A GAD közigazgatási együttműködési csoport megvitatja majd a nemzeti piacfelügyeleti programokat és végrehajtásuk eredményeit, a beazonosított nem megfelelő termékek számát, a meg nem felelések típusait, stb. A tagállamok felkérést kapnak a RAPEX-rendszer, az ICSMS adatbázis, valamint a védzáradék szerinti értesítési eljárás használatára. A 765/2008/EK NLF-rendelet szerinti együttműködési mechanizmusokon keresztül további visszajelzések fognak érkezni. A nem megfelelő termékek számában bekövetkező csökkenés nyomon követése a hatóságok által rendelkezésre bocsátott információk alapján meghatározott különböző mutatók alkalmazásával fog történni.

A Bizottság az intelligens szabályozási politikával összhangban értékelni fogja a gázüzemű berendezésekről szóló rendelet eredményességét a rendelet alkalmazásának időpontjától számított 5–10 éves időszakon belül.